

**ALEX
FERGUSON**

ALEX

FERGUSON

Autobiografia mea

Traducere din limba engleză
de Dan Crăciun

**VICTORIA
BOOKS**

The original title of this book is:
Alex Ferguson: My Autobiography, by Alex Ferguson.

First published in Great Britain in 2013 by Hodder & Stoughton
An Hachette UK company

Copyright © 2013 by Sir Alex Ferguson.

The right of Sir Alex Ferguson to be identified as the Author of the Work
has been asserted by him in accordance with the Copyright, Design and
Patents Act 1988.

© Publica, 2014, pentru ediția în limba română.

ISBN 978-606-8360-87-4

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Ferguson, Alex

Sir Alex Ferguson : autobiografia mea / Sir Alex Ferguson ;
trad.: Dan Crăciun. - București : Publica, 2014
ISBN 978-606-8360-87-4

I. Crăciun, Dan (trad.)

796.332(411) Ferguson,A.(0:82-94)

821.152.2-94=135.1

929 Ferguson,A.

VICTORIA BOOKS este un imprint al editurii PUBLICA

EDITORI:

Cătălin Muraru
Silviu Dragomir

REDACTOR:

Doru Someșan

DTP:

Florin Teodoru

DIRECTOR EXECUTIV:

Bogdan Ungureanu

DESIGN:

Alexe Popescu

CORECTORI:

Tudorița Șoldănescu
George Chiriță

Lui Bridget,
sora lui Cathy, tare ca o stâncă și
cea mai bună prietenă

CUPRINS

Mulțumiri	9
Introducere	13
Prefață	17
1. Cugetări	19
2. Rădăcini în Glasgow	33
3. Cale întoarsă din fața retragerii	55
4. Un nou început	73
5. Beckham	87
6. Rio	101
7. O perioadă stearpă	115
8. Ronaldo	137
9. Keane	153

10. Alte preocupări	171
11. Van Nistelrooy	189
12. Mourinho – rivalul „special“	201
13. Întrecerea cu Wenger	219
14. Promoția '92	233
15. Liverpool – o mare tradiție	247
16. O lume de talente	267
17. O noapte la Moscova	291
18. Psihologie	301
19. Barcelona (2009–2011): mic este frumos	311
20. Media	327
21. Al nouăsprezecelea titlu cucerit de United	343
22. Man City – campioni	355
23. Familia	373
24. Rooney	379
25. Ultima campanie	393
26. Palmares	409

Mulțumiri

Sunt câțiva oameni cărora doresc să le mulțumesc pentru ajutorul oferit în alcătuirea acestei cărți.

În primul rând, trebuie să-mi exprim recunoștința față de Roddy Bloomfield, redactorul meu, și asistenta lui, Kate Miles. Experiența vastă a lui Roddy și sprijinul său au fost cu adevărat un dar divin. În combinație cu hărnicia lui Kate, formează o echipă formidabilă.

Paul Hayward este un adevărat profesionist, cu care se lucrează remarcabil de ușor. Nu m-a lăsat să mă abat din drum și am sentimentul că a făcut o treabă grozavă strângând ideile mele și prezentându-le într-un mod de care sunt mai mult decât încântat.

Fotograful Sean Pollock a surprins un număr de imagini timp de patru ani și a făcut o treabă fantastică. Stilul dezinvolt și discreția sa l-au făcut să se asigure că obține ceea ce dorește, fără a fi câtuși de puțin inoportun.

Les Dalgarno, avocatul meu, mi-a oferit o îndrumare solidă în timpul prezentării conținutului; este cel mai demn de încredere și cel mai loial consilier și un mare prieten.

În total, un mare număr de oameni au muncit multe ore ca să ajungem în acest punct. Eforturile lor au fost mult prețuite de mine și a fost o plăcere să am în spate o echipă atât de talentată.

Mulțumiri pentru conținutul fotografic

Autorul și editorul doresc să adreseze mulțumiri următorilor, pentru permisiunea de reproducere a fotografiilor:

Action Images, Roy Beardsworth/Offside, Simon Bellis/Reuters/ Action Images, Jason Cairnduff/Livepic/Action Images, Chris Coleman/Manchester United/Getty Images, Dave Hodges/ Sporting Pictures/Action Images, Ian Hodgson/Reuters/ Action Images, Eddie Keogh/Reuters/Action Images, Mark Leech/ Offside, Alex Livesey/Getty Images, Clive Mason/Getty Images, Mirrorpix, Gerry Penny/AFP/
Getty Images, John Peters/ Manchester United/ Getty Images, Matthew Peters/Manchester United/ Getty Images, Kai Pfaffenbach/Reuters/Action Images, Popperfoto/Getty Images, Nick Potts/ Press Association, John Powell/Liverpool FC/Getty Images, Tom Purslow/Manchester United/Getty Images, Ben Radford/Getty Images, Carl Recine/Livepic/Action Images, Reuters/Action Images, Rex Features, Martin Rickett/Press Association, Matt Roberts/Offside, Neal Simpson/Empics Sport/ Press Association, SMG/Press Association, SNS Group, Simon Stacpoole/Offside, Darren Staples/ Reuters/ Action Images, Bob Thomas/Getty Images, Glyn Thomas/Offside, John Walton/Empics Sport/

Press Association, Kirsty Wrigglesworth/ Press Association.

Toate celelalte fotografii, prin amabilitatea lui Sean Pollock.

Introducere

Acum câțiva ani am început să-mi adun ideile din această carte, făcând scurte însemnări în clipele de răgaz pe care mi le-a îngăduit jobul meu. Am plănuit mereu să depăn o poveste pe care oamenii dinlăuntru și dinafara jocului de fotbal s-o considere interesantă.

Așadar, deși retragerea mea a surprins industria fotbalistică, această autobiografie mi-a stat în gând vreme de mulți ani. Ea completează *Managing My Life*, un volum anterior. Prin urmare, după ce prezintă pe scurt tinerețea mea din Glasgow și prietenii de-o viață pe care mi i-am făcut în Aberdeen, se concentrează asupra anilor minunați din Manchester. Eu însumi un cititor avid, mi-am dorit cu ardoare să scriu o carte care să explice unele taine ale profesiei mele.

Într-o viață petrecută în fotbal vei avea parte de prăbușiri, căderi, înfrângeri și dezamăgiri. În primii mei ani la Aberdeen și Manchester United, am hotărât de îndată că, pentru a câștiga încrederea și loialitatea jucătorilor, trebuia să fiu eu primul care le dăruia lor așa ceva. Acesta este punctul de start al legăturii din care se dezvoltă marile inițiative. M-a ajutat capacitatea mea de observator. Unii oameni intră într-o încăpere și nu remarcă nimic. Folosește-ți ochii; totul îți stă în față. Am folosit această abilitate în evaluarea deprinderilor de antrenament, a stărilor de spirit și a modelelor comportamentale ale jucătorilor.

Desigur, voi trece cu vederea tachinările din vestiar și pe toți adversarii din cariera mea de manager: acele minunate personaje din vechea școală, care erau giganții jocului atunci când am venit la United, în 1986. Ron Atkinson n-a arătat pic de ranchiună după ce a părăsit clubul și n-a avut decât laude pentru mine. Jim Smith este un personaj fantastic și un bun prieten. Ospitalitatea lui te ține pe loc toată noaptea. Când mă întorceam acasă, cămașa îmi era pudrată cu scrum de țigară.

Marele John Sillett, care a condus Coventry City, a fost un alt camarad grozav și nu-l voi uita nicicând pe răposatul John Lyall, care m-a îndrumat în anii mei de început și care mi-a dăruit cu atâta generozitate din timpul său. M-am confruntat pentru prima oară cu Bobby Robson în 1981, când Aberdeen a zdrobit Ipswich în Cupa UEFA. Bobby a venit în vestiarul nostru și a strâns mâna fiecărui jucător. Clasă veritabilă, iar prețuita lui prietenie n-am uitat-o niciodată. Dispariția lui a fost o mare pierdere în viața noastră.

Au mai fost și alții din școala de altădată, care au supraviețuit pentru că au avut o etică a muncii demnă de admirație. Dacă mergeam la un meci al jucătorilor de rezervă, John Rudge și Lennie Lawrence erau de față, alături de una dintre marile personalități ale jocului, ale cărei echipe din Oldham au adus o prospețime ce va fi mereu de neînlocuit. Mă refer la Joe Royle. Oldham ne-a dăruit unele clipe de groază. Da, voi omite toate astea. Harry Redknapp și Tony Pulis sunt alte personaje de frunte ale generației mele, iar Sam Allardyce mi-a devenit un bun prieten.

Am fost binecuvântat să am parte la United de un personal minunat și devotat. Unii dintre angajați au lucrat pentru mine timp de 20 de ani. Lyn Laffin, asistenta mea personală, s-a pensionat odată cu mine și continuă să-mi fie asistentă în noua mea funcție; Les Kershaw, Dave Bushell, Tony Whelan și Paul McGuinness. Kath Phipps de la recepție, care a mai condus și hotelul de refacere după meci de pe Old Trafford, a lucrat la United peste 40 de ani. Jim Ryan, care s-a pensionat între timp, fratele meu Martin care a fost scouter în străinătate șaptesprezece ani (un job foarte dificil) și Brian McClair.

Norman Davies: ce om. Un prieten loial, care a murit acum câțiva ani. Înlocuitorul său pe postul de administrator al echipamentului, Albert Morgan, este, de asemenea, o mare personalitate, a cărui loialitate a rămas de neclintit. Medicul nostru, Steve McNally, fizioterapeutul nostru șef, Rob Swire și toată echipa lui, Tony Strudwick și energicul său grup de savanți specializați în sport, fetele noastre de la spălătorie, întregul personal de la bucătărie; biroul central cu John Alexander, Anne Wylie și toate fetele. Jim Lawlor și întregul său personal de scouteri. Eric Steele, antrenorul portarilor. Simon Wells și Steve Brown din echipa de analiză video. Echipa noastră de îngrijire a terenului, condusă de Joe Pemberton și Tony Sinclair. Echipa noastră de întreținere, cu Stuart, Graham și Tony: toți niște oameni foarte muncitori. Am omis poate unul sau doi, dar sunt sigur că ei știu că i-am respectat pe toți.

Asistenții și antrenorii m-au ajutat enorm de-a lungul anilor. Archie Knox, un adevărat aliat în anii mei de început, Brian Kidd, Nobby Stiles, Eric

Harrison, un tânăr antrenor într-adevăr minunat. Steve McClaren, un antrenor foarte inventiv și energic. Carlos Queiroz și René Meulenstein – doi antrenori magnifici – și managerul meu asistent, Mick Phelan, un adevărat om de fotbal ager, cu spirit de observație.

Fundamentul longevității mele i se datorează lui Bobby Charlton și lui Martin Edwards. Cel mai mare dar pe care mi l-au făcut a fost timpul necesar pentru a construi un club de fotbal, și nu o simplă echipă de fotbal. Susținerea lor a fost urmată de legătura formidabilă pe care am avut-o cu David Gill în ultimul deceniu. Au fost multe de relatat în această carte. Sper ca rememorarea alături de mine a pașilor străbătuți să vă facă plăcere.

Prefață

În urmă cu trei decenii, am pășit prin acel tunel și pe acel gazon pentru primul meu meci acasă, nervos și vulnerabil. Făcusem cu mâna spre Stretford End și fusesem prezentat în cercul de la centrul terenului drept noul manager al echipei Manchester United. Acum, mergeam cu pași mari pe același teren, plin de încredere, pentru a-mi lua rămas-bun.

Controlul pe care l-am putut deține asupra clubului Manchester United a fost un privilegiu de care puțini manageri vor avea norocul să se bucure. Oricât de sigur m-aș fi simțit pe capacitățile mele în drum către sud, venind din Aberdeen în toamna lui 1986, nu aveam cum să știu dacă lucrurile vor merge bine.

După despărțirea din mai 2013, momentele decisive mi-au trecut prin minte: victoria în turul al treilea din Cupa Angliei împotriva echipei Nottingham Forest din ianuarie 1990, când un gol înscris de Mark Robins ne-a deschis drumul spre finală și când jobul meu se presupunea a fi pe muchie de cuțit; trecuse o lună fără să fi câștigat niciun meci, ceea ce-mi năruise încrederea în mine însumi.

Fără victoria din FA Cup împotriva echipei Crystal Palace, la aproape patru ani de la venirea mea, ar fi apărut dubii serioase față de faptul că aș fi omul potrivit pentru job. Nu vom ști niciodată cât de aproape am fost de concediere, pentru că decizia nu a fost impusă de consiliul director de la United.

Dar fără acel triumf de pe Wembley, mulțimea de suporteri s-ar fi dezumflat. Clubul putea să fie cotropit de apatie.

Bobby Charlton s-a opus oricărei mișcări în direcția demiterii mele. Cunoștea munca pe care o desfășuram, bazele pe care le puneam în direcția formării juniorilor, cum lucram pe brânci, orele pe care le petreceam pentru a reforma activitatea fotbalistică. Președintele Martin Edwards era și el la curent și este o bilă albă pentru cei doi oameni faptul că au avut curajul să mă susțină în acele vremuri grele. Martin primise o mulțime de scrisori furioase, care solicitau să fiu înlăturat.

Cucerirea Cupei Angliei din 1990 a fost ca o gură de aer și mi-a întărit sentimentul că acesta era un club minunat, cu care să câștig trofee. Cucerirea FA Cup pe Wembley a fost începutul vremurilor bune. Dar în dimineața care a urmat victoriei noastre, un ziar declara: „OK, ai dovedit că poți cuceri FA Cup, acum întoarce-te în Scoția“. N-am uitat asta niciodată.

1

Cugetări

Dacă ar fi să aleg un scor care să rezume ce-a însemnat Manchester United, l-am obținut în meciul cu numărul 1500: ultimul sub comanda mea. West Bromwich Albion 5 – Manchester United 5. Dement. Minunat. Distractiv. Scandalos.

Dacă mergeai să-i vezi pe cei de la Manchester United, te duceai pentru goluri și dramatism. Inima îți era pusă la încercare. Nu puteam să mă plâng de faptul că am irosit un scor de 5-2 împotriva echipei West Brom în nouă minute. M-am străduit totuși să fac gesturile prin care să-mi exprim enervarea, dar jucătorii mi-au ghicit starea de spirit. Le-am spus: „Mulțumesc, băieți. Mi-ați oferit o retragere al naibii de grozavă!”

David Moyes fusese deja desemnat ca succesor al meu; pe când eram în vestiar după meci, Ryan Giggs m-a tachinat: „David Moyes tocmai și-a anunțat demisia“.

În pofida slăbiciunilor noastre defensive, în acea zi eram mândru și liniștit, pentru că lăsam

acest grup strașnic de jucători și angajați în grija lui David. Îmi dusesem munca până la capăt. Familia mea era cu mine, în Regis Suite din complexul echipei West Brom, și o nouă viață mi se așternea înaintea.

Era una dintre acele zile în care totul se petrece ca într-un vis. Clubul West Brom s-a comportat cu adevărată clasă și m-a tratat perfect. Mai târziu, mi-au trimis tricourile lor, cu autografele jucătorilor din ambele echipe. Mare parte din familia mea era alături de mine: trei fii, opt nepoți și unul sau doi prieteni apropiați. Era o bucurie pentru mine să-i am pe toți alături și pentru toată lumea era o bucurie să trăim împreună experiența acestei ultime îndepliniri a îndatoririlor mele. Toți membrii familiei mele ne retrăgeam împreună.

Odată ieșiți de pe terenul celor de la West Brom, pe când coboram din autocarul echipei, îmi doream doar să savurez fiecare clipă. Nu-mi era greu să mă retrag, deoarece știam că acela era momentul potrivit. În seara dinaintea meciului, jucătorii au anunțat că doreau să organizeze o ceremonie în cinstea retragerii mele. Cadoul lor cu adevărat special a fost un frumos Rolex din 1941, anul în care m-am născut, potrivit să arate ora 3:03 p.m., minutul în care am venit pe lume la Glasgow, pe 31 decembrie 1941. Mi-au dăruit, de asemenea, și un album cu fotografiile care condensau timpul petrecut de mine la United, cu nepoții și familia pe paginile centrale. Rio Ferdinand, pasionat de ceasuri, a fost cel care a avut ideea cadoului principal.

După ce mi s-au înmănat albumul și ceasul, în ropote de aplauze, am remarcat o anumită expresie

pe fețele unor jucători. Era un moment în care unii dintre ei nu erau siguri cum să se poarte, căci le fusesem mereu alături; unora timp de 20 de ani. Puteam să observ o expresie absentă, ce părea să spună: și ce va fi de acum înainte? Unii nu avuseseră niciun alt antrenor în afară de mine.

Mai aveam un singur meci de jucat și doream să-l tratăm cum se cuvine. După jumătate de oră conduceam cu trei la zero, însă cei de la West Brom nu aveau chef să-mi ofere o retragere lejeră. John Sivebaek marcase primul gol pentru United din timpul mandatului meu, pe 22 noiembrie 1986. Ultimul i-a fost atribuit lui Javier Hernández, pe 19 mai 2013. La 5-2 pentru noi meciul s-ar fi putut termina cu 20-2 pentru noi. La 5-5, puteam să fi pierdut cu 20-5. Din punct de vedere defensiv, am fost măcelăriți. West Brom a înscris trei goluri în cinci minute, Romelu Lukaku realizând un hat-trick.

În pofida avalanșei din ultimele minute de la poarta noastră, în vestiar domnea o atmosferă senină. După fluierul final, am rămas pe gazon pentru a saluta galeria lui United. Giggsy m-a împins în față și toți jucătorii au făcut câțiva pași înapoi. Eram singur în fața unui mozaic de figuri fericite. Fanii noștri și-au petrecut întreaga zi cântând, scandând și țopăind. Mi-ar fi plăcut să câștigăm cu 5-2, dar, într-un anume fel, 5-5 era o retragere potrivită. Era primul egal de 5-5 din istoria Premier League și primul din cariera mea: o ultimă pagină de istorie în ultimele 90 de minute ale mele.

Întorși la Manchester, un potop de colete poștale s-a abătut peste biroul meu. Real Madrid mi-a trimis un cadou frumos: o miniatură de argint

masiv a celebrei La Plaza de Cibeles, fântâna din Madrid unde ei celebrează titlurile cucerite, cu o încântătoare scrisoare din partea lui Florentino Pérez, președintele clubului Real. Un alt cadou a sosit de la Ajax și unul din partea lui Edwin van der Sar. Lyn, asistenta mea, s-a descurcat cu greu printre maldărele de corespondență.

La partida de acasă cu Swansea City din săptămâna precedentă, ultimul meu meci pe Old Trafford, habar nu aveam la ce să mă aștept, în afară de o gardă de onoare. Dar atunci mă aflam la capătul unei săptămâni în care le spuseseam familiei, prietenilor, jucătorilor și personalului că luasem hotărârea să pășesc într-o nouă fază din viața mea.

Sămânța deciziei mele de a mă retrage fusese sădită în iarna lui 2012. Cam în preajma Crăciunului, ideea s-a înfiripat clară și precisă în mintea mea: „Am de gând să mă retrag“.

„De ce vrei s-o faci?“, a spus Cathy.

„În ultimul campionat, am pierdut titlul în ultimul meci, nu mai suport încă una ca asta“, i-am spus. „Sper să putem câștiga Liga de data asta și să ajungem în finala Champions League sau în finala FA Cup. Ar fi un final măreț.“

După ce sora ei, Bridget, murise în octombrie, Cathy se străduia să se împace cu această grea pierdere și a fost, în scurt timp, de acord că era calea cea mai potrivită. Din perspectiva ei, dacă doream să fac și alte lucruri în viață, eram încă destul de tânăr. Conform clauzelor contractuale, eram obligat să anunț clubul până pe 31 martie dacă intenționam să mă retrag în vara următoare.

Printr-o coincidență, David Gill mă sunase într-o duminică din februarie întrebându-mă dacă putea să-mi facă o vizită acasă. Într-o după-amiază de duminică? „Pun rămășag că demisionează din funcția de director executiv“, am spus. „Sau tu vei fi concediat“, a spus Cathy. Știrea pe care mi-a adus-o David era că urma să se retragă din funcția de director executiv la sfârșitul campionatului. „La naiba, David“, i-am spus. Și i-am comunicat că luasem și eu aceeași decizie.

În zilele următoare, David m-a sunat ca să-mi spună să mă aștept să fiu contactat de frații Glazer – [patronii americani ai clubului]. Când am fost contactat, l-am asigurat pe Joel Glazer că decizia mea nu avea nicio legătură cu plecarea de la cârmă a lui David. Luasem hotărârea de Crăciun, i-am spus. I-am explicat motivele. Moartea din octombrie a sorei lui Cathy ne schimbaseră viața. Cathy se simțea apăsată de singurătate. Joel a înțeles. Am fost de acord să ne întâlnim la New York, unde el a încercat să mă convingă să renunț la retragere. I-am spus că apreciam efortul său și i-am mulțumit pentru susținere. El și-a exprimat recunoștința pentru întreaga mea activitate.

Fără nicio posibilitate de-a mă răzgândi, discuția s-a îndreptat spre întrebarea cine m-ar putea înlocui. A fost un acord unanim – David Moyes era acela.

David a venit să discute potențiala sa disponibilitate. Era important pentru frații Glazer să nu existe o lungă perioadă de speculații după ce retragerea mea urma să devină oficială. Doreau ca noul antrenor să fie instalat în câteva zile.

Mulți scoțieni sunt încăpățânați: au o voință puternică. Atunci când pleacă din Scoția, tind să o facă dintr-un singur motiv. Să aibă succes. Scoțienii nu pleacă de acasă ca să scape de trecut. Merg mai departe ca să-și facă o situație mai bună. O vedeți în toată lumea, mai ales în America și în Canada. Părăsirea patriei natale dă naștere unei anumite dârzenii. Nu este o mască; este hotărârea de a merge până la capăt. Severitatea scoțiană de care alții vorbesc uneori se aplică, deopotrivă, și în cazul meu.

Scoțianul aflat în străinătate nu este lipsit de umor. Lui David Moyes nu-i lipsește hazul. În joburile lor, totuși, scoțienii își fac treaba cu seriozitate, o calitate neprețuită. Oamenii mi-au spus adeseori: „Nu te văd zâmbind în timpul meciului“. Eu le răspundeam: „Nu sunt acolo ca să zâmbesc, sunt acolo ca să câștig meciul“.

David posedă unele dintre aceste trăsături. Îi cunosc mediul familial. Tatăl său a fost antrenor la Drumchapel, unde am jucat la juniori. David Moyes senior. Familia lor avea o bună reputație. Nu vreau să spun că acesta este un motiv ca să angajezi pe cineva, dar îți place să vezi o bună fundație într-un ins numit într-o funcție cu rang atât de înalt. Eu am plecat din Drumchapel în 1957, pe când David senior trebuie să fi fost un puști, așa că nu ne-am intersectat, dar le cunoșteam istoria.

David le-a plăcut fraților Glazer. Au fost impresionați pe loc de el. Primul lucru pe care l-au remarcat este faptul că vorbește pe șleau. Este o virtute să fii sincer în ceea ce te privește. Și ca să înlătur orice temeri, nu aveam niciun motiv să-i

stau lui David în cale. După 27 de ani ca manager, de ce-aș fi vrut să mă implic pe latura fotbalistică? Venise vremea să las în urmă acea parte din viața mea. În egală măsură, David n-ar avea nicio problemă să îmbrățișeze tradițiile noastre. Era un fin evaluator de talente și a adus un fotbal minunat la Everton atunci când i s-a permis să transfere jucători de o clasă superioară.

I-am spus eu însumi că nu regret nimic legat de retragerea mea. Și că nu mă voi răzgândi. La peste șaptezeci de ani, este ușor să decazi rapid, fizic și mental. Dar eu am fost ocupat de cum am demisionat, lansând proiecte în America și mai departe. Nu exista riscul de-a mă ramoli din lipsă de ocupație. Eram în căutarea unor noi provocări.

Foarte greu mi-a fost, în zilele de dinaintea anunțului oficial, să le spun ce voi face angajaților de la Carrington, terenul nostru de antrenament. Îmi amintesc în mod deosebit că le-am vorbit despre schimbările din viața mea de după moartea cumnatei mele, după care am auzit un „Aaah“ plin de compasiune. Realmente, barierele mele au fost străpunse. Am simțit o adevărată împunsătură emoțională.

Zvonurile au început să circule cu o zi înainte de declarația oficială. În acel moment, mai trebuia să-i dau vestea fratelui meu Martin. Era un proces dificil de controlat, mai ales din punctul de vedere al Bursei din New York, așa că scurgerea parțială a informației m-a compromis față de unii oameni în care doream să am încredere.

Într-o miercuri de dimineață, pe 8 mai, am strâns întregul personal fotbalistic în studioul de analiză

video, personalul de bază la cantină și jucătorii în vestiar. În clipa în care am intrat în vestiar ca să mă adresez echipei, am făcut anunțul pe site-ul web al clubului. Am interzis telefoanele mobile. Nu doream ca vestea să fie comunicată de nimeni înainte de-a fi avut posibilitatea să le vorbesc tuturor celor de pe terenul de antrenament. Din pricina zvonurilor, totuși, ei știau că urmează ceva important.

Le-am spus jucătorilor: „Sper că n-am dezamăgit pe vreunul dintre voi, pentru că este posibil ca unii să fi venit la club crezând că voi rămâne“. Le spuseseam lui Robin van Persie și lui Shinji Kagawa, de exemplu, că nu mă voi retrage prea curând, ceea ce era corect atunci când am spus-o.

„Lucrurile s-au schimbat“, am continuat.

„Moartea cumnatei mele a fost o schimbare dramatică. De asemenea, doresc să mă retrag ca învingător. Și plec ca învingător.“

Pe fețele unora se putea desluși o expresie de șoc. „Mergeți la curse și distrați-vă“, le-am spus. „Ne vedem joi.“ Deja le dădusem jucătorilor liber miercuri după-amiază ca să meargă la Chester. Și toată lumea o știa. Făcea parte din plan. Nu voiam ca oamenii să creadă că jucătorii sunt insensibili, mergând să vadă cursele din Chester în ziua în care eu am tras cortina, motiv pentru care am spus apăsător cu o săptămână mai devreme că le dau voie să meargă.

Pe urmă, am urcat la etaj și le-am dat vestea celor din personalul fotbalistic. Toți au aplaudat. „Mă bucur că scăpăm de tine“, au remarcat unul sau doi.

Dintre cele două grupuri, jucătorii au fost cei mai șocați. În acele circumstanțe, imediat le-au

trecut prin minte o serie de întrebări: „Mă va plăcea noul manager? Voi mai fi aici în sezonul următor?“ Antrenorii trebuie să fi gândit: „Asta ar putea să însemne sfârșitul pentru mine“. Cât despre persoana mea, se apropia timpul să mă retrag de pe scena tuturor acestor anunțuri și să-mi adun gândurile.

Am decis dinainte să merg direct acasă, deoarece știam că va fi o reacție seismică în media. Nu voiam să plec de la Carrington printr-o viermuială de reporteri și de blițuri orbitoare.

Acasă m-am încuiat pe dinăuntru. Jason, avocatul meu, și Lyn au expediat simultan un text chiar în momentul în care a fost făcut anunțul. Lyn avea să transmită mesajul de mai multe ori, timp de cincisprezece minute. După cât se pare, 38 de ziare din toată lumea, inclusiv *New York Times*, au dat știrea pe prima pagină. Ziarele britanice au scos suplimente de câte zece sau douăsprezece pagini.

Amploarea și profunzimea relatărilor de presă m-au flatat. Am avut conflictele mele cu presa scrisă de-a lungul anilor, dar n-am fost niciodată ranchiunos. Știu că jurnaliștii sunt mereu sub presiune. Ei trebuie să încerce să bată televiziunea, internetul, Facebook, Twitter, multe lucruri și, mai presus de toate, pot avea tot timpul pe cap un editor. Este o industrie dură.

Relatățile de presă au dovedit, totodată, că nici oamenii din media nu-mi purtau pică, în pofida tuturor conflictelor dintre noi. Ei au recunoscut valoarea carierei mele și a celor declarate în conferințele de presă. Mi-au făcut chiar și un cadou: un tort cu un uscător de păr deasupra și o minunată sticlă de vin. Le-am primit cu plăcere.

La meciul cu Swansea, crainicul stadionului a pus în difuzoare *My Way*, cântat de Sinatra și *Unforgettable*, interpretat de Nat King Cole. Am câștigat așa cum am făcut-o de atâtea ori în cele 895 de meciuri în care au învins echipele mele: cu un gol târziu, înscris în minutul 87 de către Rio Ferdinand.

Discursul meu de pe gazon a fost total improvizat. Nu aveam nimic scris. Tot ce știam era că nu voi aduce laude niciunui individ. Nu am vorbit despre directori, suporteri sau jucători: am vorbit despre Manchester United Football Club.

I-am rugat pe spectatori să-l susțină pe următorul manager, David Moyes. „Aș dori să vă reamintesc că am avut parte și de vremuri grele“, am spus. „Clubul mi-a fost alături. Jucătorii mi-au fost alături. Așa că treaba voastră acum este să fiți alături de noul nostru manager. Este important.“

Dacă nu l-aș fi menționat pe David, oamenii s-ar fi putut întreba: „Cum vine asta, oare Ferguson l-a vrut pe Moyes?“ Era nevoie să ne arătăm sprijinul necondiționat pentru el. Clubul trebuia să continue să învingă. Asta era dorința care ne unea pe toți. Sunt unul dintre directorii clubului. Vreau ca succesul să continue la fel de mult ca oricine altcineva. Acum pot să savurez meciurile așa cum a putut s-o facă Bobby Charlton după ce s-a retras. Îl vezi pe Bobby după o victorie cum îi strălucesc ochii și cum își freacă mâinile. Îi place. Asta vreau și eu. Vreau să pot urmări meciurile din competițiile europene și să le spun oamenilor: sunt mândru de această echipă, este un club mare.

La ceremonie, m-am trezit că-l evidențiez pe Paul Scholes. Știam că nu o să-l încante, dar nu m-am

putut abține. Și Paul își anunța retragerea. I-am urat din inimă lui Darren Fletcher să se vindece de o afecțiune a colonului, de care puțini aflaseră.

Pe un aeroport, câteva zile mai târziu, un tip s-a îndreptat spre mine cu un plic și mi-a spus: „Aveam de gând să vi-l trimit prin poștă“. Era un articol dintr-un ziar irlandez, care susținea că am părăsit clubul așa cum l-am și condus: impunând condițiile mele. Tipic pentru Ferguson, scria autorul. Mi-a plăcut textul. Așa am văzut eu perioada cât am fost la comanda lui United și am fost mândru să văd acest lucru descris astfel.

Când am ieșit din cadru, David și-a adus cu el trei inși din propriul staff – Steve Round, Chris Woods și Jimmy Lumsden. I-a mai adăugat pe Ryan Giggs și pe Phil Neville, ceea ce însemna că René Meulenstein, Mick Phelan și Eric Steele au fost dați afară. A fost decizia lui David. I-am spus că aș fi încântat dacă ar păstra stafful meu, dar nu aveam căderea să mă amestec ori să-l împiedic să-și aducă propriii săi asistenți.

Jimmy Lumsden a lucrat cu David multă vreme. Îl știu de pe când eram la Glasgow. Jimmy se născuse la o milă depărtare de mine, în districtul învecinat, mai sus de Govan. Este un băiat bun, mărunțel și strașnic om de fotbal. Am fost dezamăgit din pricină că niște oameni de calitate și-au pierdut joburile, ceea ce se întâmplă în fotbal. Dar a ieșit bine. Le-am spus celor trei că regret că n-au rămas pe posturile lor. Mick, care fusese alături de mine 20 de ani, mi-a spus că nu am de ce să mă scuz și mi-a mulțumit pentru toate clipele minunate pe care le-am trăit împreună.

Privind în urmă, m-am concentrat nu numai asupra triumfurilor, ci și asupra înfrângerilor. Am pierdut trei finale de FA Cup, cu Everton, Arsenal și Chelsea. Am pierdut finale de Cupa Ligii cu Sheffield Wednesday, Aston Villa și Liverpool. Și două finale de Cupă Europeană cu Barcelona. Și asta face parte din fibra lui Manchester United: forța de recuperare. Nu am uitat niciodată că nu totul constă în victorii și defilări în autobuze descoperite. Când am pierdut în 1995 finala FA Cup în fața echipei Everton am spus: „Asta este, voi face niște schimbări“. Și le-am făcut. Am adus jucători tineri, așa-numita generație 1992. Nu i-am mai putut opri. Era un grup de flăcăi speciali.

Pierderea meciurilor de fotbal la Manchester United te face să vibrezi. A sta pe gânduri o vreme și a continua în același mod învechit nu a fost niciodată o opțiune pentru mine. Pierderea unei finale te afectează profund, mai ales dacă ai avut 23 de șuturi pe poartă, iar adversarii au avut două, sau dacă pierzi la lovituri de penalti. Primul meu gând a fost mereu: „Socotește repede ce trebuie să faci“. Minte mea se îndrepta direct spre soluțiile de îmbunătățire și recuperare. A fost o calitate a mea capacitatea de a face calcule rapide atunci când ar fi fost mai ușor să fiu descurajat.

Uneori, înfrângerile au cele mai bune consecințe. Să reacționezi față de adversități este o calitate. Chiar în perioadele cele mai proaste, dai dovadă de forță. Iată o zicală mare: este numai încă o zi din istoria lui Manchester United. Cu alte cuvinte, a riposta făcea parte din existența noastră. Dacă ești apatic în fața înfrângerilor, poți să fii sigur că

urmează și altele. Adeseori am pierdut două puncte după un meci în care adversarii ne-au egalat din ultima lovire a mingii, după care am obținut o serie de șase sau șapte victorii la rând. N-a fost o coincidență.

Potrivit culturii sale, suporterul se duce la muncă luni stăpânit de emoția meciului din weekend. Un tip mi-a scris în ianuarie 2010 și mi-a spus: „Sunteți amabil să-mi returnați cele 41 de lire pe care le-am dat pe biletul meu de duminică? Mi-ați promis distracție. Nu m-am distrat duminică. Aș putea primi înapoi cele 41 de lire ale mele?” Țasta era un fan. Mă gândeam să-i răspund: „Puteți să debitați cele 41 de lire din profitul meu din ultimii 24 de ani?”

Câștigi toate acele meciuri cu Juventus și Real Madrid și cineva îți cere banii înapoi după o duminică puținel anostă. Există vreun alt club pe lume care îți poate oferi mai multe clipe de stop cardiac decât Manchester United? Pe orice set de afișe i-aș fi avertizat pe suporterii: Dacă suntem conduși cu 1-0 cu 20 de minute înainte de finalul meciului, plecați acasă ori ați putea sfârși prin a fi luați cu targa. Puteți să ajungeți la Manchester Royal Infirmary.

Sper că nimeni nu mă va contrazice atunci când spun: nimeni nu a primit vreodată mai puțin bani decât merita. N-a fost niciodată plictisitor.

2

Rădăcini în Glasgow

Deviza clanului Ferguson din Scoția este: „*Dulcius ex asperis*“ sau „Mai dulce după obstacole“. Acest optimism mi-a fost de mare folos în cei 39 de ani petrecuți în managementul fotbalistic. În tot acest răstimp, începând cu patru luni scurte la East Stirlingshire în 1974 până la Manchester United în 2013, am privit dincolo de greutăți spre succesul aflat de cealaltă parte. Actul de a controla vaste schimbări an după an a fost susținut de credința că voi învinge orice adversitate.

Cu ani în urmă, am citit un articol despre mine, în care se spunea: „Alex Ferguson s-a descurcat destul de bine în viață, în pofida faptului că provine din Govan“. Remarcați expresia răutăcioasă. Tocmai pentru că am început în districtul constructorilor de nave din Glasgow am reușit ceea ce-am făcut în fotbal. Originile n-ar trebui să fie niciodată un obstacol în calea spre succes. Un început modest în viață poate fi mai degrabă un ajutor decât o piedică. Dacă îi studiați pe oamenii de succes, vedeți